

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **67604** (13) **U**
(51) МПК (2012.01)
A01G 7/00ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ**ОПИС**
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту**(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ ЛЮЦЕРНИ В СИСТЕМІ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА**

1

2

(21) u2011110486

(22) 29.08.2011

(24) 27.02.2012

(46) 27.02.2012, Бюл. № 4, 2012 р.

(72) АНТОНЕЦЬ СЕМЕН СВИРИДОНОВИЧ, ПОСПЕЛОВ СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ, САМОРОДОВ ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ, АНТОНЕЦЬ АНТОНІНА СЕМЕНІВНА

(73) АНТОНЕЦЬ АНТОНІНА СЕМЕНІВНА

(57) Спосіб вирощування люцерни в системі органічного землеробства, що включає сівбу, догляд за посівами, укоси з наступним підживленням, подальше використання посівів, який **відрізняється** тим, що підживлення проводять органічними добривами з нормою внесення 50-100 т/га.

Спосіб належить до сільського господарства і може знайти застосування в органічній, біологічній, біодинамічній системах землеробства, а також зональних системах землеробства, рослинництві, селекції і насінництві.

Відомий спосіб вирощування люцерни, коли продуктивне використання розпочинають на другий рік вегетації. При цьому після першого укосу вносять повну норму мінеральних добрив для підвищення продуктивності посівів (див. Люцерна / Жаринов В.И., Ключ В.С. - К.: Урожай. - 1990. - 320 с: 2-е изд., перераб. и доп.).

Для системи органічного землеробства цей спосіб непридатний за рахунок того, мінеральні добрива не використовуються.

Задача корисної моделі - підвищення продуктивності посівів і отримання екологічно безпечної продукції.

Поставлена задача вирішується за рахунок того, що після укоси надземної маси люцерни проводять її підживлення органічними добривами з розрахунку 50-100 т/га.

Одним із головних елементів ведення органічного землеробства є відновлення органічної частини ґрунту за рахунок внесення гною, вирощування бобових трав і сидеральних культур, ефективного повернення в ґрунт рослинних решток (див. Відтворення родючості ґрунтів у ґрунто-

захисному землеробстві: Наукова монографія / Шикіла М.К., Антоненко С.С., Андрієнко В.О. та ін. / За ред. Шикіли М.К. - К.: Оранта, 1998. - 680 с.).

З огляду на це, технології вирощування сільськогосподарських культур повинні бути адаптовані для ведення органічного землеробства і спрямовані не тільки на отримання біологічного урожаю, а й ефективного відновлення органічної частини ґрунту.

Багаторічний досвід господарювання на засадах органічного землеробства в ПП "Агроєкологія" Шишацького району Полтавської області свідчить, що суттєвого підвищення продуктивності люцерни можна досягнути за рахунок внесення органічних добрив після укоси культури.

В таблиці наведені результати досліджень, які свідчать про ефективність використання органічних добрив, що проявляється у підвищенні врожайності надземної маси люцерни після внесення гною. Якщо після внесення мінеральних добрив врожайність трави становила 162 ц/га, то в результаті внесення гною в дозі 50-100 т/га вона зростала на 30-57 ц/га, що було статистично доведено. Внесення 10-30 т/га гною не давало достовірного приросту урожаю порівняно з контролем, а при внесенні 150 т/га - врожайність зростає тільки на 4 ц/га порівняно з нормою 100 ц/га, що є малоефективним.

(13) **U**
(11) **67604**
(19) **UA**

Таблиця

Ефективність використання органічних добрив під час вирощування люцерни

Варіанти	Урожайність надземної маси, ц/га	Приріст урожаю:		
		+/- до контролю	% до контролю	суттєво чи не суттєво відносно до контролю
Внесення мінеральних добрив - контроль (за прототипом)	162		100	
Внесення органічних добрив:				
10 т/га	155	-7	95,6	не суттєво
30 т/га	185	15	109,3	не суттєво
50 т/га	192	30	118,5	суттєво
70 т/га	211	49	130,2	суттєво
100 т/га	215	53	132,7	суттєво
150 т/га	219	57	136,4	суттєво
НІР _{0,5} , ц/га		18,5		

Спосіб здійснюється наступним чином. Після збирання надземної маси люцерни на поле вивозять органічні добрива із розрахунку 50-100 т/га, після чого їх рівномірно розподіляють по полю.

Приклад

В 2003 році в ПП "Агроекологія" після збирання надземної маси люцерни (перший укіс) частина поля площею 5 га було підживлено повною нор-

мою мінеральних добрив. Інша частина поля площею 25 га була підживлена органічними добривами з розрахунку 60 т/га.

Після застосування мінеральних добрив урожайність наступного укосу становила 165 ц/га надземної маси, а після внесення органічних добрив - 205 ц/га, що доводить переваги способу, що пропонується.